

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.5.2023 г.
COM(2023) 599 final

2023/0173 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В Договора за функционирането на Европейския съюз от държавите членки се изисква да разглеждат икономическата си политика и насърчаването на заетостта като въпроси от общо значение и да координират действията си в рамките на Съвета. Съветът приема насоки за заетостта (член 148), като се пояснява, че те трябва да бъдат съвместими с общите насоки на икономическите политики (член 121).

Общите насоки на икономическите политики не са ограничени във времето, но насоките за заетостта трябва да се изготвят ежегодно. За първи път насоките бяха приети заедно (т. нар. „интегриран пакет“) през 2010 г. в подкрепа на стратегията „Европа 2020“. Интегрираните насоки останаха непроменени до 2014 г. През 2015 г. бяха приети преработени интегрирани насоки. През 2018 г. насоките за заетостта бяха приведени в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права, прокламиран през ноември 2017 г. от Европейския парламент, Съвета и Комисията, с цел да насърчават реформите на национално равнище и да послужат като ориентир за подновен процес на сближаване във възходяща посока в цяла Европа към по-добри условия на труд и живот. Насоките за заетостта останаха непроменени през 2019 г. През 2020 г. те бяха променени, за да включат елементи, свързани с последиците от кризата с COVID-19, екологичния и цифровия преход и целите на ООН за устойчиво развитие. През 2021 г. те бяха пренесени от предходната година, като съображенията бяха адаптирани, за да отразят резултатите от Социалната среща на върха в Порто и Плана за действие на Европейския стълб на социалните права. През 2022 г. насоките бяха изменени, за да се приведе текстът в съответствие чрез пренасочване на съдържанието към средата след пандемията от COVID-19, внасяне на повече елементи, свързани със справедливостта в зеления преход, отразяване на неотдашните инициативи на политиката и добавяне на елементи на политика от особено значение в контекста на руското нашествие в Украйна. През 2023 г. те отново са пренесени, като съображенията са адаптирани, за да отразят новите водещи цели на Съюза и националните цели в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и последните инициативи.

Заедно с общите насоки за икономическите политики насоките за заетостта се представят под формата на решение на Съвета относно насоките за политиките по заетостта на държавите членки (част II от Интегрираните насоки) и осигуряват основата за специфичните за всяка държава препоръки в съответните области.

Преразгледаните насоки за заетостта са следните:

Насока 5: Насърчаване на търсенето на работна ръка

Насока 6: Подобряване на предлагането на работна ръка и достъпа до заетост, придобиване на умения и компетентности през целия живот

Насока 7: Подобряване на функционирането на пазарите на труда и ефективността на социалния диалог

Насока 8: Насърчаване на равните възможности за всички, социалното приобщаване и борбата с бедността

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 148, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁽²⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта⁽³⁾,

като има предвид, че:

1. Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които са ориентирани към бъдещето и реагират на икономическите промени, с оглед на постигането на целите за пълна заетост и социален прогрес, балансиран растеж, високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда, установени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Като отчитат националните практики по отношение на отговорностите на социалните партньори, държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на заетостта като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.
2. Съюзът трябва да се бори срещу социалното изключване и дискриминацията и да насърчава социалната справедливост и закрила, равенството между жените и мъжете, солидарността между поколенията и защитата на правата на детето, както е предвидено в член 3 от ДЕС. При определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да отчита изискванията, свързани с насърчаването на висока степен на заетост, с осигуряването на адекватна социална закрила, с борбата с бедността и социалното изключване, както и с постигането на висока степен на образование и обучение и защита на човешкото здраве, както е посочено в член 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
3. В съответствие с ДФЕС Съюзът разработи и въведе инструменти за координация в областта на икономическата политика и политиката по заетостта. Като част от тези инструменти насоките за политиките по заетостта на държавите членки („насоките“), изложени в приложението към Решение (ЕС) 2022/2296 на

¹ Становище на РМ [ДАТА] 2023 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

² Становище на РМ [ДАТА] 2023 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

³ Становище на РМ [ДАТА] 2023 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

Съвета⁽⁴⁾, заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза, съдържащи се в Препоръка (ЕС) 2015/1184⁽⁵⁾ на Съвета, съставляват интегрираните насоки. Те следва да насочват изпълнението на политиките в държавите членки и в Съюза, отразявайки взаимозависимостта между държавите членки. Така полученият набор от координирани европейски и национални политики и реформи следва да представлява подходяща цялостна устойчива комбинация от икономически политики, политики по заетостта и социални политики, която да доведе до положително въздействие върху пазарите на труда и обществото като цяло и до ефективен отговор на средносрочните и дългосрочните последици от кризи като пандемията от COVID-19 и неотдавнашната агресивна война на Русия срещу Украйна и нарастващите разходи за живот.

4. За да се засилят икономическият и социалният напредък, да се подкрепят екологичният и цифровият преход, да се укрепи промишлената база на ЕС и пазарите на труда в Съюза да станат приобщаващи, конкурентоспособни и устойчиви, държавите членки следва да се справят с недостига на работна ръка и умения и да насърчават качествено образование, обучение, ориентирано към бъдещето професионално образование и обучение, и повишаване на квалификацията и преквалификацията през целия живот, както и ефективни активни политики на пазара на труда и подобряване на възможностите за професионално развитие чрез укрепване на връзките между образователната система и пазара на труда и признаване на уменията, знанията и компетентностите, придобити чрез неформално и информално учене.
5. Насоките са в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, съществуващото законодателство на Съюза и различни инициативи на Съюза, включително препоръките на Съвета от 14 юни 2021 г.⁽⁶⁾, 29 ноември 2021 г.⁽⁷⁾, 5 април 2022 г.⁽⁸⁾, 16 юни 2022 г.⁽⁹⁾, 28 ноември 2022 г.⁽¹⁰⁾, 8 декември 2022 г.⁽¹¹⁾ и

⁴ Решение (ЕС) 2022/2296 на Съвета от 21 ноември 2022 г. относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки (ОВ L 304, 24.11.2022 г., стр. 67).

⁵ Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета от 14 юли 2015 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Европейския съюз (ОВ L 192, 18.7.2015 г., стр. 27).

⁶ Препоръка на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата (ОВ L 223, 22.6.2021 г., стр. 14).

⁷ Препоръка на Съвета от 29 ноември 2021 г. относно подходите за смесено обучение с цел висококачествено и приобщаващо основно и средно образование (ОВ C 504, 14.12.2021 г., стр. 21).

⁸ Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно изграждане на мостове за ефективно европейско сътрудничество в областта на висшето образование (ОВ C 160, 13.4.2022 г., стр. 1).

⁹ Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно европейски подход към микроудостоверенията с цел стимулиране на ученето през целия живот и пригодността за заетост (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 10), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно индивидуални сметки за обучение (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 26), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 35) и Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 1).

¹⁰ Препоръка на Съвета от 28 ноември 2022 г. относно пътищата към успеха в училище и за замяна на Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. относно политики за намаляване на преждевременното напускане на училище (ОВ C 469, 9.12.2022 г., стр. 1).

¹¹ Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно достъпа до висококачествени дългосрочни грижи на достъпни цени (ОВ C 476, 15.12.2022 г., стр. 1) и Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 година (ОВ C 484, 20.12.2022 г., стр. 1).

30 януари 2023 г. ⁽¹²⁾, Препоръка на Комисията от 4 март 2021 г. ⁽¹³⁾, Резолюция на Съвета от 26 февруари 2021 г. ⁽¹⁴⁾, съобщенията на Комисията относно изграждането на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика ⁽¹⁵⁾, относно план за действие в областта на цифровото образование за 2021—2027 г. ⁽¹⁶⁾, относно стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. ⁽¹⁷⁾, относно пакета за заетостта на хората с увреждания ⁽¹⁸⁾, относно европейската стратегия за полагане на грижи ⁽¹⁹⁾, относно промишления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии ⁽²⁰⁾, относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз ⁽²¹⁾, относно по-доброто оценяване на разпределителното въздействие на политиките на държавите членки ⁽²²⁾, Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾, директиви на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. ⁽²⁴⁾, от 23 ноември 2022 г. ⁽²⁵⁾ и от май 2023 г. ⁽²⁶⁾, Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Европейска година на уменията (2023 г.) ⁽²⁷⁾, съобщение на Комисията и предложение за препоръка на Съвета относно рамковите условия в областта на социалната икономика ⁽²⁸⁾ и предложенията на Комисията относно прегледа на икономическото управление от 26 април 2023 г.

6. Европейският семестър обединява различните инструменти в обща рамка за интегрирана многостранна координация и наблюдение на икономическите политики и политиките по заетостта в Съюза. Европейският семестър цели да постигне устойчивост на околната среда, производителност, справедливост и макроикономическа стабилност, като в същото време интегрира принципите на

¹² Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ С 41, 3.2.2023 г., стр. 1).

¹³ Препоръка (ЕС) 2021/402 на Комисията от 4 март 2021 г. за ефективна активна подкрепа за заетостта вследствие на кризата с COVID-19 (ЕАПЗ) (ОВ L 80, 8.3.2021 г., стр. 1).

¹⁴ Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 — 2030 г.) (ОВ С 66, 26.2.2021 г., стр. 1).

¹⁵ COM(2021) 778 final.

¹⁶ COM(2020) 624 final.

¹⁷ COM(2021) 101 final.

¹⁸ [Пакет за заетостта на хората с увреждания с цел подобряване на резултатите на пазара на труда за хората с увреждания — Заетост, социални въпроси и приобщаване — Европейска комисия \(europa.eu\).](#)

¹⁹ COM(2022) 440 final.

²⁰ COM(2023) 62 final.

²¹ COM(2023) 38 final и COM(2023) 40 final.

²² COM(2022) 494 final.

²³ Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета от 22 декември 2021 г. относно Европейска година на младежта (2022 г.) (ОВ L 462, 28.12.2021 г., стр. 1).

²⁴ Директива (ЕС) 2022/2041 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз (ОВ L 275, 25.10.2022 г., стр. 33).

²⁵ Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 44).

²⁶ Директива [(ЕС) 2023/..... от г.] на Европейския парламент и на Съвета за укрепване на прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или за труд с равна стойност.

²⁷ Решение (ЕС) 2023/936 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. относно Европейска година на уменията (ОВ L 125, 11.5.2023 г., стр. 1).

²⁸ ...

Европейския стълб на социалните права и на неговия инструмент за мониторинг — набора от социални показатели, и осигурява солидно сътрудничество със социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни. Той подкрепя постигането на целите за устойчиво развитие. Икономическите политики и политиките по заетостта на Съюза и на държавите членки следва да вървят ръка за ръка със справедливия преход на Европа към неутрална по отношение на климата, екологично устойчива и цифрова икономика, да повишават конкурентоспособността, да осигуряват адекватни условия на труд, да насърчават иновациите, да утвърждават социалната справедливост, равните възможности и социално-икономическото сближаване във възходяща посока, както и да преодоляват неравенствата и регионалните различия.

7. Изменението на климата и други свързани с околната среда предизвикателства, необходимостта да се осигури справедлив екологичен преход, по-нататъшното преминаване към енергийна независимост, повишената конкурентоспособност на отраслите с нулеви нетни емисии и необходимостта да се гарантира отворената стратегическа автономност на Европа, както и цифровизацията, изкуственият интелект, увеличаването на работата от разстояние, икономиката на платформите и демографските промени трансформират значително европейските икономики и общества. Съюзът и неговите държави членки следва да работят съвместно с цел ефективно и проактивно преодоляване на тези структурни развития и при необходимост да адаптират съществуващите системи, като отчитат тясната взаимозависимост на икономиките и пазарите на труда на държавите членки и свързаните с тях политики. Това изисква съгласувани, амбициозни и ефективни действия на политиката както на равнището на Съюза, така и на национално равнище, като се признава ролята на социалните партньори в съответствие с ДФЕС и разпоредбите на Съюза за икономическото управление, като се взема предвид Европейският стълб на социалните права. Тези мерки на политиката следва да включват насърчаване на устойчивите инвестиции, подновен ангажимент за подходящо планирани реформи, които засилват устойчивия и приобщаващ икономически растеж, създаването на качествени работни места, производителността, адекватните условия на труд, социалното и териториалното сближаване, социално-икономическото сближаване във възходяща посока, устойчивостта и упражняването на фискална отговорност. Както е посочено в Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, систематичното интегриране на измерението на образованието и обучението в други политики, свързани с екологичния преход и устойчивото развитие, като перспектива за целия живот, може да подпомогне изпълнението на тези политики. Подкрепата следва да се предоставя от съществуващите програми за финансиране на Съюза, и по-специално от Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁹⁾, и от фондовете на политиката на сближаване, включително Европейския социален фонд плюс, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на

²⁹ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

Съвета⁽³⁰⁾, и Европейския фонд за регионално развитие, регламентиран с Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета⁽³¹⁾, както и Фонда за справедлив преход, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета⁽³²⁾. Действията на политиката следва да съчетават мерки, свързани както с търсенето, така и с предлагането, като същевременно отчитат тяхното икономическо и социално въздействие и въздействие върху околната среда и заетостта.

8. В Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията през ноември 2017 г.⁽³³⁾, се определят 20 основни принципа и права, с които да се подпомогнат добре работещите и справедливи пазари на труда и социални системи, структурирани в три категории: равни възможности и достъп до пазара на труда, справедливи условия на труд и социална закрила и приобщаване. Принципите и правата дават стратегическа насока на Съюза, като гарантират, че преходът към неутралност по отношение на климата и устойчивост на околната среда, цифровизацията и демографските промени са социално справедливи и недискриминиращи никого и запазват териториалното сближаване. Европейският стълб на социалните права и съпътстващият го набор от социални показатели представляват референтна рамка за наблюдение на резултатите в областта на заетостта и социалните показатели на държавите членки, за стимулиране на реформите и инвестициите на национално, регионално и местно равнище и за съчетаване на социалното и пазарното измерение в днешната съвременна икономика, включително чрез насърчаване на социалната икономика. На 4 март 2021 г. Комисията представи план за действие за прилагането на Европейския стълб на социалните права („план за действие“), включващ амбициозни, но реалистични водещи цели на ЕС и допълнителни подцели за 2030 г. в областта на заетостта, уменията, образованието и намаляването на бедността, както и преразгледания набор от социални показатели.
9. Както беше признато от държавните ръководители на Социалната среща на върха в Порто на 8 май 2021 г., прилагането на Европейския стълб на социалните права ще засили стремежа на Съюза към цифров, екологичен и справедлив преход и ще допринесе за постигането на социално-икономическо сближаване във възходяща посока и за справяне с демографските предизвикателства. Те подчертаха, че социалното измерение, социалният диалог и активното участие на социалните партньори са в основата на една силно конкурентна социална пазарна икономика, и приветстваха новите водещи цели на Съюза. Те потвърдиха и решимостта си, както е установено в Стратегическата програма на Европейския съвет за периода 2019—2024 г., да продължат все по-задълбочено да прилагат Европейския стълб на социалните права на равнището на Съюза и на национално равнище, като надлежно се съобразяват със

³⁰ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

³¹ Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 60).

³² Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1).

³³ Междунституционална прокламация относно Европейския стълб на социалните права (ОВ C 428, 13.12.2017 г., стр. 10).

съответните области на компетентност и принципите на субсидиарност и пропорционалност. Накрая те подчертаха, че е важно да се следи отблизо, включително на най-високо равнище, постигнатият напредък по изпълнението на Европейския стълб на социалните права и водещите цели на Съюза за 2030 г.

10. Водещите цели на Съюза за 2030 г. по отношение на заетостта (минимум 78 % от населението на възраст 20—64 години следва да са заети), уменията (минимум 60 % от всички възрастни следва да участват в обучение всяка година) и намаляването на бедността (с поне 15 милиона по-малко лица, изложени на риск от бедност или социално изключване, включително пет милиона деца), които бяха приветствани от ръководителите на ЕС в Порто и от Европейския съвет през юни 2021 г., ще помогнат, заедно с набора от социални показатели, при наблюдението на напредъка към прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права като част от рамката за координация на политиките в контекста на европейския семестър. Освен това със социалния ангажимент от Порто държавите членки се призовават да определят амбициозни национални цели, които, отчитайки надлежно началната позиция на всяка държава, следва да представляват адекватен принос за постигането на водещите цели на Съюза за 2030 г. Между септември 2021 г. и юни 2022 г., по покана на Комисията, държавите членки представиха своите национални цели. На заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през юни 2022 г. министрите подчертаха, че е важно да се следи отблизо постигнатият напредък по изпълнението на Европейския стълб на социалните права и водещите цели на ЕС за 2030 г. В този контекст националните цели вече са включени в съвместния доклад за заетостта за 2023 г. и ще бъдат допълнително интегрирани в инструментите за мониторинг на семестъра. Освен това консултативните органи на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси изготвиха ключови послания, които да послужат като основа за дебатите по време на семестъра на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през юни относно възможна рамка за засилване на оценката и мониторинга на рисковете за социалното сближаване във възходяща посока в Съюза.
11. След руското нашествие в Украйна Европейският съвет, в заключенията си от 24 февруари 2022 г., осъди действията на Русия, насочени към подкопаване на европейската и световната сигурност и стабилност, и изрази солидарност с украинския народ, като подчерта нарушаването на международното право и принципите на Устава на Организацията на обединените нации. В настоящия контекст, с временната закрила, предоставена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета ⁽³⁴⁾ за прилагане на Директива 2001/55/ЕО, се предлага бърза и ефективна помощ в европейските държави на разселените лица, бягащи от руската агресивна война срещу Украйна, и им се позволява да се ползват от минимални права в целия Съюз, които осигуряват адекватно ниво на защита. С участието си на европейските пазари на труда тези разселени лица могат да допринесат за укрепване на икономиката на Съюза и да подпомогнат своята държава и сънародниците си у дома. В бъдеще придобитите опит и умения може да допринесат за възстановяването на Украйна. За непридружените деца и юноши временната закрила дава право на законно настояничество и

³⁴

Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

достъп до образование и грижи за децата. Държавите членки следва да включат социалните партньори в разработването, изпълнението и оценката на мерките на политиката, насочени към преодоляване на произтичащите от агресивната война на Русия срещу Украйна предизвикателства, свързани със заетостта и уменията, включително признаването на квалификациите. Социалните партньори играят ключова роля за смекчаване на последиците от войната по отношение на запазването на заетостта и производството.

12. Реформите на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите, следва да зачитат националните практики на социален диалог и автономността на социалните партньори с оглед на осигуряването на справедливи заплати, които дават възможност за достоен жизнен стандарт, устойчив растеж и социално-икономическо сближаване във възходяща посока. Те следва също така да предоставят необходимата възможност за всеобхватно разглеждане на социално-икономическите фактори, включително подобряването на устойчивостта, конкурентоспособността, иновациите, създаването на качествени работни места, условията на труд, бедността сред работещите, образованието, обучението и уменията, общественото здраве, социалната закрила и приобщаване, както и реалните доходи. В това отношение Механизмът за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза подкрепят държавите членки при осъществяването на реформи и инвестиции, които са в съответствие с приоритетите на Съюза, като правят европейските икономики и общества по-устойчиви, гъвкави и по-добре подготвени за екологичния и цифровия преход в променящата се обстановка, последвала пандемията от COVID-19. Агресивната война на Русия срещу Украйна допълнително утежни вече съществуващите социално-икономически предизвикателства. Държавите членки и Съюзът следва да продължат да гарантират, че социалните, трудовите и икономическите въздействия са смекчени и че преходите са социално справедливи и честни, също и с оглед на факта, че повишената отворена стратегическа автономност и ускореният екологичен преход ще спомогнат за намаляване на зависимостта от вноса на енергия и други стратегически продукти и технологии, по-специално от Русия. От съществено значение са укрепването на устойчивостта и преследването на приобщаващо и гъвкаво общество, в което хората са защитени и разполагат с лостове да предвиждат и управляват промените и в което те могат да участват активно в обществения и икономическия живот.

Необходим е съгласуван набор от активни политики по заетостта, състоящи се от стимули за временно и целево наемане на работа и преход, политики за умения, включително ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и целенасочени, ефективни и адаптивни услуги в областта на заетостта, за да се подкрепят преходите на пазара на труда, включително в контекста на екологичната и цифровата трансформация, както се подчертава, наред с другото, в Препоръка (ЕС) 2021/402 на Комисията и в Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата. Следва да се гарантират достойните условия на труд, включително безопасността и здравето при работа, както и физическото и психичното здраве на работниците.

13. Дискриминацията във всичките ѝ форми следва да бъде преодоляна, равенството между половете да бъде гарантирано и да бъде подкрепена заетостта на младите хора. Равният достъп и възможности за всички следва да бъдат гарантирани, а

бедността и социалното изключване, по-специално на децата, хората с увреждания и ромите, следва да бъдат ограничени, по-специално като се гарантират ефективно функциониращи трудови пазари и подходящи и приобщаващи системи за социална закрила, както са определени в Препоръката на Съвета от 8 ноември 2019 г. и Препоръката на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване⁽³⁵⁾, и се премахнат пречките пред приобщаващото и ориентирано към бъдещето образование, обучение, учене през целия живот и участие на пазара на труда, включително чрез инвестиции в образованието и грижите в ранна детска възраст в съответствие с Европейската гаранция за децата и Препоръката на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 година, както и в областта на цифровите и екологичните умения в съответствие с плана за действие в областта на цифровото образование и Препоръката на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, както и Препоръката на Съвета относно пътищата към успех в училище. Навременният и равен достъп до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи в съответствие с Препоръката на Съвета относно достъпа до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи, както и здравните услуги, включително превенцията и насърчаването на здравните грижи, са от особено значение, също и с оглед на потенциалните бъдещи рискове за здравето и в контекста на застаряващите общества. Потенциалът на хората с увреждания да допринасят за икономическия растеж и социалното развитие следва да бъде допълнително реализиран в съответствие със стратегията за правата на хората с увреждания⁽³⁶⁾, в която държавите членки се приканват да определят цели за заетост и учене за възрастни за хората с увреждания. Новите технологии и променящите се работни места в целия Съюз позволяват по-гъвкава организация на работата, както и по-добра производителност и равновесие между професионалния и личния живот, като същевременно допринасят за изпълнението на екологичните ангажменти на ЕС. Те поставят и нови предизвикателства пред пазарите на труда, които се отразяват на условията на труд, здравето и безопасността на работното място и достъпа до социална закрила. Държавите членки следва да гарантират, че новите форми на организация на труда водят до качествени и здравословни работни места, като се запазват установените трудови и социални права и се укрепва европейският социален модел.

14. Интегрираните насоки следва да служат за основа на препоръките, които Съветът може да отправи към отделните държави членки. Държавите членки трябва да използват пълноценно ресурсите си по REACT-EU, установени с Регламент (ЕС) 2020/2221 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁷⁾, който подсилва фондовете в областта на политиката за сближаване за периода 2014—2020 г. и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) до 2023 г. Поради настоящата украинска криза

³⁵ Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ С 41, 3.2.2023 г., стр. 1).

³⁶ COM(2021) 101 final.

³⁷ Регламент (ЕС) 2020/2221 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на допълнителните средства и уредбата за изпълнение с цел оказване на помощ за улесняване на преодоляването на последиците от кризата в контекста на пандемията от COVID-19 и социалните последици от нея и за подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU) (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 30).

Регламент (ЕС) 2020/2221 беше допълнително подсилен с Регламент (ЕС) 2022/562 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁸⁾ и с допълнително изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁹⁾, отнасящо се до увеличено предварително финансиране за REACT-EU, и с нов разход за единица продукт с цел да се подпомогне ускорената интеграция на хората, напускащи Украйна и влизащи в Съюза, съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) 2022/613 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁰⁾.

Освен това за програмния период 2021—2027 г. държавите членки следва да използват в пълна степен Европейския социален фонд плюс, Европейския фонд за регионално развитие, Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, включително Фонда за справедлив преход, както и програмата InvestEU, създадена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴¹⁾, за да насърчават качествената заетост и социалните инвестиции, да водят борба с бедността, социалното изключване и дискриминацията, да гарантират достъпността и приобщаването, и да подкрепят възможностите за повишаване на квалификацията и за преквалификация на работната сила, ученето през целия живот и висококачественото образование и обучение за всички, включително цифрова грамотност и цифрови умения, за да могат хората да придобият знанията и квалификациите, необходими за цифровата и екологична икономика. Държавите членки следва също така да използват пълноценно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници, създаден с Регламент (ЕС) 2021/691 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴²⁾, за да подкрепят работниците, съкратени в резултат на големи реструктурирания, например такива, предизвикани от пандемията от COVID-19, социално-икономически трансформации, произтичащи от глобални тенденции, и технологични и екологични промени. Макар интегрираните насоки да са предназначени за държавите членки и Съюза, те следва да се изпълняват в партньорство с всички национални, регионални и местни органи, с активното участие на парламентите, както и на социалните партньори и представителите на гражданското общество.

³⁸ Регламент (ЕС) 2022/562 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 223/2014 по отношение на Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE) (ОВ L 109, 8.4.2022 г., стр. 1).

³⁹ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

⁴⁰ Регламент (ЕС) 2022/613 на Европейския парламент и на Съвета от 12 април 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 223/2014 по отношение на увеличено предварително финансиране със средства по линия на REACT-EU и за определяне на разход за единица продукт (ОВ L 115, 13.4.2022 г., стр. 38).

⁴¹ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

⁴² Регламент (ЕС) № 2021/691 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1309/2013 (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 48).

15. Действайки в рамките на мандатите си съгласно Договорите, Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила трябва да следят как съответните политики се изпълняват с оглед на насоките за политиките по заетостта. Тези комитети и други подготвителни органи на Съвета, участващи в координацията на икономическите и социалните политики, трябва да работят в тясно сътрудничество. Диалогът относно политиките между Европейския парламент, Съвета и Комисията, по-специално по отношение на насоките за политиките по заетостта на държавите членки, следва да се поддържа.
16. Беше проведена консултация с Комитета за социална закрила,
- ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Насоките за политиките по заетостта на държавите членки, изложени в приложението към Решение (ЕС) 2022/2296 на Съвета, остават в сила за 2023 г. и следва да намерят отражение в политиките по заетостта и програмите за реформи на държавите членки.

Член 2

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател